

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив школе: ОШ "Јован Јовановић Змај"	Евица Чолић, професорка разредне наставе
Место, општина: Свилајнац, Свилајнац	
Школска управа: Јагодина	
Опис примера добре праксе ИО	
Инклузивна настава и учење у комбинованом одељењу	
Кључне речи: <i>основна школа, интелектуалне тешкоће</i>	
Опис добре праксе	
<p>Годинама уназад било је ученика са којима је рађено индивидуализовано, са прилагођеним захтевима, често испод минимума, поготово у малим срединама где специјалне школе нису биле доступне. То је давало резултате, али смо некако сви осећали незадовољство постигнутим, а нарочито ми учитељи оптерећени циљевима и задацима.</p> <p>У комбиновано одељење, где су били малени другаци, у први разред ступила је девојчица са Дауновим синдромом и то са још двоје ученика којима је била потребна посебна подршка. На почетку сам доживљавала константан неуспех, била сам неприпремљена, незадовољна, а онда сам, уз помоћ и охрабрење психолога школе, све то почела да доживљавам као изазов.</p> <p>Нисам много знала о Дауновом синдрому, али сам почела да проучавам литературу и да разговарам са онима који имају више искуства од мене. Сазнала сам да је важно да имам јасне и конкретне захтеве, чврст став и доследност. Наоружала сам се стрпљењем и веровала сам да ћемо успети. Требало је издржати разне сцене: седење испод клупе, плакање, вриштање, држати прст на мобилном како би се позвала мама и одвела је, а ипак га не притиснути. Бројала сам у себи док су ме остала деца гледала, а ја сам им мимиком давала знакове да не обраћају пажњу. Савршено смо се разумели. Онда би она устала, заједно смо тражиле марамнице, брисале сузе, нос... и сви смо чекали шта ће се даље догодити, а она је питала : „Шта ја сад да радим?" Лепили смо цепкане парчиће колаж папира на већ исцртаном папиру, жврљали, цртали, бојили и тако су настали леви радови које чувам.</p> <p>Ваљало је направити ИОП, али и прибавити материјал. На сајму књига и у књижарама у разним градовима куповала сам све што сам мислила да би могло да користи. Увек сам имала на уму наставне теме које смо обрађивали, па сам у складу са њима проналазила материјале. Нисам ни знала колико маште и детињарија има у мени, али уживала сам смишљајући садржаје и провлачећи их кроз разне активности у току наставе. Правила сам едукативни материјал од свега и свачега, сама, али и уз помоћ ученика на часовима слободних</p>	

активности. Били су тако поносни док су помагали.

Ученици су брзо престали да обраћају пажњу на све ређе плакање и сцене, пазили су на њу из прикрајка и тако ми много помагали, а да ја то уопште нисам тражила од њих. Често су ми преводили шта каже, они су је боље разумели. Постали су самостални већ на почетку другог разреда јер су знали да сам њој потребнија. То их није спречило ни у чему, освајали су награде на такмичењима из математике на разним нивоима, имали смо одличне рецитаторе, стигли смо и до републичке смотре, направили лутке и приредили луткарску представу коју смо приказали учитељима у циљу усаврашавања у оквиру установе, као пројекат колективног рада и сарадње ученика. Сада су они ученици старијих разреда, веома су успешни на свим пољима, самостални, одговорни, толерантни, дивни.

Девојчица са Дауновим синдромом је још ове године у млађим разредима, научила је штампана слова, не уме још да чита, али саставља краће речи на магнетној табли па их после записује, рецитује краће песме, учествује у малим луткарским представама, боље и јасније говори, иако немамо логопеда, броји до 20, сабира и одузима уз помоћ едукативног материјала тј. пребројавањем елемената скупова и записује рачунски израз, учествује у свим ванаставним активностима, у школи и месној заједници.

Порука

У овај подухват сам ушла уплашена, неприпремљена и сматрала сам да не могу да јој пружим довољно, да нисам довољно стручна. Сада знам да сам јој прихватањем омогућила да је мама увече пољуби пред спавање, што не би било могуће да је у специјалној школи, а има ли ишта важније од тога? Она нам је опет својим присуством отворила нове видике, обогатила нас за ново искуство, а мени дала до знања да није најважније колико градива ћемо проћи, стићи, научити, јер заједно смо учили живот. Подстакла ме је да се додатно усавршавам бирајући семинаре који ће ми помоћи у раду са њом, али и са другом децом. Научила сам да се радујем и најмањем успеху било ког ученика и да то похвалим као да је највећи, јер ветар у леђа увек и свима помаже. Једино не знам како ћу поднети растанак у јуну када ће ученица морати да пређе у старије разреде.